

अभिपत्याभिपत्य चरन् संचरन्॥पतिगुणवेगनिर्जितां पतिगुणवेगेन पतिगुणनिरंतरध्यानेन निर्जितां निर्जितदुःखां अदृश्य अदृष्ट्वा दुःखितो भूदिति शेषः॥आर्षील्यपू॥१६॥बहु
विधभावितात्मनः नानाप्रकारेण सर्वजगत्पूजितस्वभावस्य स्वभाववाची आत्मशब्दः कृतात्मनः शिक्षितांतःकरणस्य सुवर्त्मनः शोभननीतिमार्गवर्तिनः सचक्षुषः श्रुतिस्मृतिन्या
यरूपचक्षुःसहितस्य ॥ १७ ॥ शंकुमानः ॥ इति श्रीरामाभि० वा० सुंदरकांडे सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥ ॥ ॥ अथ विशिष्यपुष्पकं वर्णयितुमाह ॥ स इति ॥
मणिरत्नैर्मणिश्रेष्ठैश्चित्रितं ॥ प्रतप्तजांबूनदजालानां तन्मयगवाक्षाणां कृत्रिमं कृतिर्यस्मिन्तत्तस्य भवनस्य रावणगृहस्य मध्ये महद्विमानं पुष्पकं ददर्श ॥१॥ अप्रमेयप्रतिकार

ततः सतां कपिरभिपत्य पूजितां चरन् पुरींदशमुखबाहुपालितां ॥ अदृश्यतां जनकसुतां सुपूजितां सुदुःखितां पतिगुणवेगनिर्जितां ॥१६॥
ततस्तदा बहुविधभावितात्मनः कृतात्मनो जनकसुतां सुवर्त्मनः ॥ अपश्यतो भवदतिदुःखितं मनः सचक्षुषः प्रविचरतो महात्मनः ॥
॥ १७ ॥ इत्यार्षे श्रीम० वा० सु० सप्तमः सर्गः ॥ ७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सतस्य मध्ये भवनस्य संस्थितो महद्विमानं म
णिरत्नचित्रितं ॥ प्रतप्तजांबूनदजालकृत्रिमं ददर्श धीमान्पवनात्मजः कपिः ॥ १ ॥ तदप्रमेयप्रतिकारकृत्रिमं कृतं स्वयं साध्विति विश्व
कर्मणा ॥ दिवंगते वायुपथे प्रतिष्ठितं व्यराजतादित्यपथस्य लक्ष्मणतत् ॥ २ ॥ न तत्र किंचिन्न कृतं प्रयत्नतो न तत्र किंचिन्न महार्घरत्नवत् ॥
न ते विशेषानियताः सुरेष्वपि न तत्र किंचिन्न महाविशेषवत् ॥ ३ ॥

कृत्रिमं अप्रमेयैरपरिच्छेद्यसौंदर्यादिभिः प्रतिकारैः प्रतिमादिभिः कृत्रिमं निवृत्तचित्रशोभं
पाठांतरं त्वसांप्रदायिकमिति कतकः ॥ विश्वकर्मणा च स्वयं साध्विति कृतं मन्निर्मितेषु इदमतिसाध्वित्यनुमोदितमित्यर्थः ॥ दिवमाकाशं गते वायुपथे प्रतिष्ठितं ॥ वायुपथस्यैवा
दित्यपथत्वात्तस्य चिह्नभूतं ॥ २ ॥ तत्र तादृशं किंचिन्नयत्प्रयत्नतो न कृतं ॥ अपितु सर्वप्रयत्नकृतमेवेत्यर्थः ॥ यदवयवजातं महार्घरत्नवन्न बहुमूल्यरत्नवन्न तादृशं किंचिदपि
तत्र न ये विशेषा रचनाविशेषास्तन्नियताः प्रतिष्ठितास्ते सुरेषु सुरविमानेष्वपि न ॥ महाविशेषो गुणाधिक्यं ॥ ३ ॥